

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตรดำเนินการตรวจสอบข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตรและในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้ยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ จำนวน ๒ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. พรหม (ลูกผสม) (*Mitrephora monocarpa* x *keithii*) พันธุ์พรหมพิมใจ (พรหม วว.๑๑)
[Phrom Pim Jai (Phrom TISTR 11)]
๒. พรหม (ลูกผสม) (*Mitrephora alba* x *tomentosa*) พันธุ์พรหมภัทร (พรหม วว.๑๒)
[Phrom Phat (Phrom TISTR 12)]

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปราบกฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจนว่า การยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าว เป็นไปโดยมิชอบให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

พรหม (ลูกผสม) (*Mitrephora monocarpa* x *keithii*)
พันธุ์พรหมพิมพีใจ (พรหม วว.๑๑) [Phrom Pim Jai (Phrom TISTR 11)]

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล   สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
 ที่อยู่   เลขที่ 35 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองห้า อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12120
 โทรศัพท์   02 5779000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

พรหมพิมพีใจ (พรหม วว.๑๑) เป็นลูกผสมของพืชสกุลมหาพรหม ที่เกิดจากการผสมพันธุ์ข้ามชนิดระหว่าง พรหมพนม (*Mitrephora monocarpa* R.M.K.Saunders & Chalermglin, sp. nov.) (แม่พันธุ์) และกลาย (*Mitrephora keithii* Ridl.) (พ่อพันธุ์) พัฒนาพันธุ์โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เริ่มคัดเลือกต้นแม่พันธุ์และพ่อพันธุ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 และทำการผสมในปี พ.ศ. 2560 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้ต้นกล้าจำนวน 2 ต้น ออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2562 จากนั้นจึงปลูกทดสอบการเจริญเติบโต และตรวจสอบระยะเวลาการออกดอก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 – 2562 ในปี พ.ศ. 2562 ทำการขยายพันธุ์โดยวิธีการต่อกิ่งลูกผสมดังกล่าว ณ ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) โดยมี ดร. อนันต์ พิริยะภัทรกิจ สังกัดศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เป็นนักปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย พรหม (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Mitrephora monocarpa</i> x <i>keithii</i> วงศ์ Annonaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก
ราก	รากเป็นระบบรากแก้ว (tap root) มีลักษณะช่วงโคนโตแล้วเรียวเล็กลงจนถึงปลาย และมีรากแขนง (lateral root) รากอ่อนสีน้ำตาลอ่อน รากแก่สีน้ำตาล
ต้น	เป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก (perennial plant) ความสูงของลำต้น 50 – 80 เซนติเมตร เปลือกลำต้นสีน้ำตาลอ่อน และผิวเรียบ
ใบ	ใบเดี่ยวเรียงสลับ (alternate) ใบรูปหอก (lanceolate) ปลายใบแหลม (acuminate) ขอบใบเรียบ (entire) ผิวใบเรียบเป็นมันทั้งสองด้าน สีเขียว แผ่นใบบาง เส้นใบเด่นชัด มีขนาดกว้าง 3 – 4 เซนติเมตร และยาว 4.5 – 7 เซนติเมตร
ดอก	ดอกเดี่ยว ลักษณะทรงดอกคว่ำ ดอกบานเต็มที่ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก 1.5 – 2.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง (sepal) จำนวน 3 กลีบ มีกลีบดอกชั้นนอก (outer petal) สีเหลืองอ่อน จำนวน 3 กลีบ ขนาดกว้าง 1 – 1.2 เซนติเมตร และยาว 1.5 – 2 เซนติเมตร กลีบดอกชั้นใน (inner petal) สีชมพูลายแดง จำนวน 3 กลีบ ส่วนโคนกลีบดอก (torus) สีเหลืองอ่อน บริเวณปลายกลีบโค้งติดกันทรงแหลม สีชมพูอ่อน ขนาดกว้าง 0.5 – 1.0 เซนติเมตร และยาว 1.2 – 1.5 เซนติเมตร ดอกมีกลิ่นหอมเล็กน้อย บริเวณกลางดอกไม่ปรากฏ

เกสรเพศเมีย (pistil) (ดอกเป็นหมัน) โดยรอบมีเกสรเพศผู้ (stamen) จำนวน 55 - 75 อัน
ยาว 1 - 1.2 มิลลิเมตร

ผล

ไม่สามารถติดผลได้ เนื่องจากดอกเป็นหมัน

พรหม (ลูกผสม) พันธุ์พรหมพิมพ์ใจ (พรหม วว.๑๑)

พรหม (ลูกผสม) (*Mitrephora alba* x *tomentosa*)
พันธุ์พรหมภัทร (พรหม วว.๑๒) [Phrom Phat (Phrom TISTR 12)]

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล   สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
 ที่อยู่   เลขที่ 35 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
 โทรศัพท์   02 5779000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

พรหมภัทร (พรหม วว.๑๒) เป็นลูกผสมของพืชสกุลมหาพรหม ที่เกิดจากการผสมพันธุ์ข้ามชนิดระหว่าง พรหมขาว (*Mitrephora alba* Ridl.) (แม่พันธุ์) และมะปวน (*Mitrephora tomentosa* Hook.f. & Thomson) (พ่อพันธุ์) พัฒนาพันธุ์โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เริ่มคัดเลือกต้นแม่พันธุ์และพ่อพันธุ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 และทำการผสมในปี พ.ศ. 2558 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้ต้นกล้าจำนวน 5 ต้น ออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2561 และคัดเลือกลักษณะดอกที่มีความโดดเด่น จากนั้นจึงปลูกทดสอบการเจริญเติบโต และตรวจสอบระยะเวลาการออกดอก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 – 2562 ในปี พ.ศ. 2562 ทำการขยายพันธุ์โดยวิธีการต่อกิ่งลูกผสมดังกล่าว ณ ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) โดยมี ดร. อนันต์ พิริยะภัทรกิจ สังกัดศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เป็นนักปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท   ชื่อไทย พรหม (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mitrephora alba* x *tomentosa* วงศ์ Annonaceae
 ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก

ราก   รากเป็นระบบรากแก้ว (tap root) มีลักษณะช่วงโคนโตแล้วเรียวเล็กลงจนถึงปลาย และมีรากแขนง (lateral root) รากอ่อนสีน้ำตาลอ่อน รากแก่สีน้ำตาลเข้ม

ต้น   เป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก (perennial plant) ความสูงของลำต้น 2 เมตร เปลือกลำต้นสีน้ำตาลเข้ม และผิวเรียบ

ใบ   ใบเดี่ยวเรียงสลับ (alternate) ใบรูปหอก (lanceolate) ปลายใบแหลม (acuminate) ขอบใบเรียบ (entire) และมีกลิ่นฉุนผิวใบเรียบเป็นมันทั้งสองด้าน สีเขียวเข้ม แผ่นใบค่อนข้างหนา มีขนอ่อนบริเวณปลายยอด ขนาดกว้าง 6 – 8 เซนติเมตร และยาว 11 – 15 เซนติเมตร

ดอก   ดอกเดี่ยว ดอกบานเต็มที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก 5 – 7 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง (sepal) จำนวน 3 กลีบ กลีบดอกชั้นนอก (outer petal) สีขาว เมื่อบานเต็มที่จะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองอ่อนถึงเข้ม ปลายกลีบโค้งคว่ำ จำนวน 3 กลีบ ขนาดกว้าง 3 – 4 เซนติเมตร และยาว 4 – 5 เซนติเมตร กลีบดอกชั้นใน (inner petal) สีเหลือง ปลายกลีบสีชมพูอ่อน เมื่อบานเต็มที่จะเปลี่ยนเป็นสีชมพูเข้ม จำนวน 3 กลีบ ส่วนโคนกลีบดอก (torus) สีเหลืองอ่อน

บริเวณปลายกลีบโค้งติดกันลักษณะแหลม ขนาดกว้าง 1.3 – 1.5 เซนติเมตร และยาว 1.7 – 2.5 เซนติเมตร ขอบกลีบดอกชั้นนอกและชั้นในมีลักษณะเป็นคลื่น ดอกมีกลิ่นหอมเล็กน้อย บริเวณกลางดอกมีเกสรเพศเมีย (pistil) ลักษณะเป็นแท่งมีขนปกคลุม จำนวน 8 – 12 อัน ยาว 1.5 – 2 มิลลิเมตร ปลายยอดของเกสรเพศเมียเป็นตุ่ม (capitate) สีเหลืองใสเพื่อจับ ละอองเรณู (pollen) โดยรอบมีเกสรเพศผู้ (stamen) จำนวน 95 - 100 อัน ยาว 1.5 – 2 มิลลิเมตร

ผล

ผลกลุ่ม (aggregate fruit) มีผลย่อย 3 – 5 ผล สีเขียว เมื่อผลแก่จะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2 – 4 เซนติเมตร เมล็ดมีสีน้ำตาลอ่อน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.4 – 0.6 เซนติเมตร

พรหม (ลูกผสม) พันธุ์พรหมพิมพ์ใจ (พรหม วว.๑๒)